

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ОГЛЕДАЛНИ ИГРИ

Превод от английски: Марин Загорчев, 2013

chitanka.info

Огледалата са чудно нещо. Удивително е не само това, което отразяват, а и което пропускат. Мнозина от нас са подозирали, особено в детските си години, че зад огледалото съществува цяла цивилизация и, ако условията позволят, могат да преминат от другата страна. Като Алиса в огледалния свят. Тук описвам една от най-мрачните възможности в това отношение.

Едуардс беше само турист от увеселителния космически кораб. Нито годината, нито сезонът бяха подходящи за посещение в Алсенор. Контетата ходеха до Крайните светове. Търсачите на силни усещания избираха Хотар или Лени — примитивни планети с изобилие от флора и фауна и малко или никаква цивилизация. Любителите на кулинарията посещаваха Гастро IV, където умели готвачи превръщаха местната продукция във вкусни специалитети. Влюбените отиваха до двете луни на Аскенай. Само подлудените от загуба и скръб ходеха до Алсенор.

След като мина през митницата и полицейската проверка на планетата, в зала „Пристигащи“ Едуардс видя няколко огромни огледала, показващи типични гледки от някои туристически зони на Алсенор. Една от тях изобразяваше Ропо, остров в южното Склемерианско море, покрит със зеленина и известен с белите си пясъчни плажове, многото ресторанти и подводните пещери, където, с водолазен костюм, човек можеше да се запознае с оскултите — интелигентните водни същества, населяващи планетата. Можеше дори да пиеш чай с тях в междинната водниста зона, защото оскултите са прочути с гостоприемството си.

Едуардс обаче не беше дошъл за това. Целта му не беше да разглежда забележителности — би го направил само когато, или ако, дойдеше с Елена. Елена обаче беше мъртва и единственото, което му остана от нея, бе образът ѝ, запечатан в дамското огледалце, в което се

беше оглеждала, миг преди смъртта да я споходи неочаквано, в онзи последен ден от живота ѝ на Земята.

На Земята смъртта беше неизбежна. На Едуардс обаче му бяха казали, че на Алсенор тя понякога е обратима — особено ако, преди човекът да умре, наоколо е имало огледало. Не било възможно да се върнеш в тялото си, но можело да се преселиш в огледалото и там да живееш неограничено.

На Алсенор науката за огледалата бе много напреднала и бяха възможни всякакви необикновени ефекти. Това се дължеше на малко по-особените свойства на материята на това място, да не говорим за малко по-различното устройство на пространство-времето.

Много имаше изписано по тези въпроси.

Интересът на Едуардс бе чисто лаишки... Не, дори не това. Искаше само да си върне Елена, или да отиде при нея, и не се интересувахе как ще го реализира. С наука или с магия, единствено крайният резултат имаше значение.

След като мина през митницата, неизбежно срещна Лобо. Този висок, русокос младеж обикаляше в залата за пристигащи с вид на амбулантен търговец. Присламчваше се към новодошлите, намираше им хотел, препоръчваше им ресторанти и им предлагаше други услуги.

Когато забеляза етикетите на багажа му, Лобо се приближи до Едуардс и каза с жизнерадостния и безгрижен тон, характерен за такива като него:

— Искате жена, прав ли съм? Господине, попаднали сте на най-подходящата планета и богът на късмета ви изпраща най-подходящия човек, защото аз имам порядъчни контакти с много дами с удивителна красота и неоспорими добродетели. Специално тази, която имам предвид за вас, уважаеми господине, има универсално признати вторични полови белези и се пази за землянин от определен тип, който аз трябва да преценя. И по моята преценка, вие сте подходящият човек. Не се налага да давате никакви пари, макар че бихте могли да почерпите дамата една вечеря на разумна цена, може би креватен банкет, както го наричаме, организиран от моя братовчед Томас от „Тиганчето“. Той може да...

Едуардс, който чакаше да настъпи пауза в това неспирно словоизлияние, не издържа и като пренебрегна елементарната учтивост, прекъсна младежа:

— Не, не, не! Не искам жена!

Лобо вдигна вежди:

— Момче? Или може би същество от съвсем различен биологичен вид? Тук, на Алсенор, имаме гостуваща раса, прочута със своята красота, макар че се налага малко привикване...

— Нямам интерес! — изкрещя Едуардс. — Искам само Елена!

Недоразбрал, Лобо попита:

— Тази Елена — да не би случайно да я водите с вас?

Едуардс кимна. Отвори раницата си и извади тесен кожен калъф, разкопча го и показа огледалцето.

— Тук е. Това е последното, което е погледнала.

Лобо веднага разбра. Кимна:

— Значи все още е в огледалото!

— Не и на Земята. Но може би тук на Алсенор...

— На Алсенор всичко е възможно, когато има огледало.

— Така чух и аз.

— По случайност, аз мога да ви помогна. Имате голям късмет, че ме срещнахте.

— Можете да я съживите?

— Не. Но знам кой може.

* * *

Едуардс нае стая за няколко дни в един елегантен, средносъкп хотел, който му препоръча Лобо. След като остана сам, разопакова багажа си, подпря огледалото на тоалетката и седна да пише писмо на Елена.

Написа й, че никога не си е давал сметка колко самотен ще бъде без нея, колко неудовлетворителен и безперспективен ще бъде животът му. Признаваше, че невинаги е бил добър към нея, особено към края, когато се беше държал грубо, обиждаше я, дори стигна до насилие. Това никога повече нямаше да се повтори, уверяваше я. Било е временна лудост, чиято единствена причина бе твърде силната му любов, а не липсата на такава. Като доказателство изтъкваше стъпките, на които се беше решил, за да си я върне. Накрая написа, че очаква много скоро да я види.

След като го завърши, показа писмото пред огледалото и изчака, докато реши, че текстът напълно е бил асимилиран от отразяващото стъкло. После внимателно прибра писмото и огледалото и си легна.

* * *

След дълго чакане Лобо отново се появи.

— Намерих най-подходящия човек! — заяви той. — Но трябва да говорим с нея още утре, преди пак да напусне града.

— По каква толкова важна работа трябва да пътува?

— Огледалата в различните части на планетата ни имат различни свойства. Елия се е зарекла да ги изучи, да проникне до най-дълбоките им тайни, да разкрие всичките им качества, било то в бялата светлина на науката, или в черната светлина на мистиката.

* * *

На другия ден Лобо го заведе при Елия — магьосница, умела във всички аспекти на огледалата. Живееше сама в обзаведена стая в един от най-бедните квартали, възникнали хаотично около космопорта. Беше висока, намусена жена. Изслуша молбата на Едуардс, разгледа огледалото и каза, че според нея има какво да се направи. Елена не можела да бъде възкресена от огледалото. Това не било по силите на никого на Алсенор. След подходяща подготовка обаче Едуардс можел да влезе в огледалото и там, жив, пак да се събере с живата Елена.

Разбира се, това щеше да стане срещу известна сума пари, които трябваше да плати предварително; но другата, може би по-тежка цена, бе да се откаже от сегашния си, телесен живот, който щеше да бъде прекратен, щом влезеше в огледалото.

Едуардс заяви, че е готов на това. Елия обясни, че най-напред трябва да обработи огледалото, да свали някои от образите, които са се запечатали в него след смъртта на Елена, за да улесни влизането на Едуардс.

* * *

На другия ден Лобо се отби да види докъде е стигнала Елия.

— Как върви? — попита той.

— Добре. Някои от образите са доста устойчиви. Трудно се свалят. Няма нещо, с което да не мога да се справя. Тази работа обаче ми се струва много странна.

— Кое е странното?

— Тази жена, Елена — казваш, че младежът много я обичал.

— Да, страшно много! Затова е дошъл чак до Алсенор: за да бъде отново с нея.

— Така бях разбрала и аз. Обаче точно това е най-странното.

— Би ли ми обяснила?

— Ако толкова много я обича... защо я е убил?

— Какви ги говориш?

— Образът му е заедно с нейния в огледалото. Това е последното отражение, запечатано на Земята. Вижда се как я удушават.

— Сигурна ли си?

— Виж сам. Запазила съм отражението в резервно огледало.

— Не ми показвай. Вярвам ти.

— Освен това каква е ролята на другия мъж?

— Не знам за никакъв друг мъж.

— В огледалото има друг мъж. От сцените, които свалих, изглежда, че Елена го е обичала.

— Проклятие! Какво се е случило с него?

— Изглежда, че и той е бил убит. Някой го е застрелял с пистолет.

— Кой?

— Нашият клиент, Едуардс, предполагам. Това обаче не се е запечатало в огледалото. Другият мъж също е вътре.

— Е... това не ни влиза в работата.

— Съгласна съм. Едуардс е наш клиент и ние нито сме полицаи да го разследваме, нито имаме морално право да го съдим. Може би има напълно логично обяснение за случилото се. Трябва обаче да му задам няколко въпроса.

— Не разбирам защо.

— Първо, за да се уверя, че в светлината на това, което видях, все още иска да влезе в огледалото. И второ, за да съм сигурна, че ще ни плати, преди да влезе.

— Нали каза, че нямаме право да го съдим.

— Това е мой личен морален проблем. Не трябваше да ми водиш този човек!

— Нали ми каза да ти водя клиенти. Ти сама предложи да ги търся на космопорта.

— Очаквах, че ще проявиш някаква съобразителност.

— Не ме интересува какво си очаквала. Двамата имахме нужда от пари и сега ги имаме.

— Да, но също и проблем.

— Приеми го като цената, която трябва да платиш, за да получиш парите.

— Ами моралната ми дилема?

— Ако толкова те притеснява, можеш да му откажеш.

— Не, не мога. Обвързана съм с професионална клетва да изпълнявам докрай всяка поръчка, която приема. Трябва да изпълня и тази.

* * *

— Това ли видяхте? — измърмори Едуардс, след като Елия му разказа за образите в огледалото. — Беше недоразумение. Не съм искал да нараня Елена. Аз я обичам! Просто имам буен нрав. Сега обаче се контролирам. Когато я видя, ще ѝ обясня всичко. Тя ще ме разбере. Винаги ме е разбирала, винаги ме е обичала.

— Значи, още искате да влезете в огледалото при нея?

— Повече от всичко!

— И няма значение, че и другият мъж е там?

— За какво говорите?

— В огледалото видях друг мъж. Мъж, който е умрял от насилствена смърт.

— Да, разбира се. Това сигурно е Роджърс.

— Той не е ли проблем за вас?

— Роджърс беше грешка.

Елия кимна.

— Изобщо не му беше работа да ходи там — продължи Едуардс. — В апартамента на Елена, имам предвид. Досаждаше ѝ. Объркваше я. Ако си беше отишъл кротко и мирно, както му казах, нямаше да се стига до тези неприятности.

— Обаче той не си е тръгнал, така ли?

— Не. Твърдеше, че бил влюбен в нея. И глупавата жена също си въобразяваше, че го обича. — Едуардс се изсмя. — Сякаш би могла да обича другиго освен мен! Ние бяхме създадени един за друг. И двамата бяхме сигурни в това в прекрасните дни от началото на връзката ни.

— Разбирам. Но не мислите ли, че сега — особено предвид на факта, че сте я убили — чувствата ѝ към вас може би няма да са същите?

— Ако тя бе убила мен, щях да ѝ простя и да продължавам да я обичам. Не бих могъл да очаквам друго от нея.

— Любовта ви е много благородна — призна Елия. — Обаче, какво ще правите с тоя Роджърс? Той няма ли да ви попречи?

— Роджърс няма значение. Веднъж вече го убих. Ако се наложи, ще го убия пак. Нищо не може да попречи на любовта ми!

— Мисля, че разбрах всичко — каза Елия.

Едуардс се изправи. Беше много едър мъж. Погледна я любезно и попита:

— Нали ще ме вкарате в огледалото?

— Разбира се. Обаче първо трябва да уредим плащането.

Едуардс извади портфейла си и започна да отброява едри банкноти от алсенорската валута. След малко Елия вдигна ръка:

— Стига.

— Мога да ви дам още.

— Не. Това е достатъчно. Ще ви вкараме в огледалото тази вечер, след като го подготвя окончателно.

— Нали няма да ме разочаровате?

— Не, ще останете доволен.

* * *

Вечерта, пред огледалото, Едуардс изпълни указанията на Елия и почувства как тялото му се разпада зад него. За момент изпита паника, но тя бързо отмина. Неусетно се озова в огледалото.

Първото, което му направи впечатление, беше усещането, че все още обитава собственото си тяло. Стисна лакътя си. Усещаше тялото си, сякаш бе от солидна материя. Можеше сега да е само образ, но за себе си и за другите образи беше съвсем истински. Огледа се. Спомняше си тази стая. Това бе стаята, в която бе видял Елена за последен път, на Земята. Сега пак щеше да я види. Обърна се бързо и забеляза някого — Елена!

Да, тя беше!

Стоеше от другата страна на огледална врата и се усмихваше.

— Елена, мила моя! — заговори Едуардс. — Извинявай, че те убих. Повярвай ми, няма да се повтори.

Тя продължи да се усмихва, но не каза нищо. Едуардс никога не я беше виждал толкова красива. Тръгна към нея. Тя беше там, от другата страна на огледалната врата. Той мина през вратата.

— Елена?

Тя стоеше малко по-назад. Едуардс мина през втора врата, после през трета. Тук явно имаше много врати и зад всяка от тях стоеше Елена и му се усмихваше.

— Разиграваш ли ме? — попита той. — Няма значение; тук има много врати, но аз имам много време. Ще те намеря, мила моя, обещавам ти.

Така продължи да преследва отражението ѝ все по-навътре в огледалния лабиринт.

* * *

След това Лобо попита Елия откъде е знаела, че Едуардс ще влезе в огледалния лабиринт — малката огледална кутия с безброй отразени врати, която бе поставила на една масичка зад земянина.

— Примамих го с това — обясни тя.

Показа му малко огледало. Там Лобо видя образа на красива девойка.

— Тогава е била по-млада — каза Елия. — Това отражение вероятно се е запечатало, преди да срещне Едуардс. Извадих го от огледалото.

— Сложила си това отражение в лабиринта?

— Точно така. Не можех да пусна Едуардс в огледалото да тероризира двамата млади влюбени.

Лобо погледна миниатюрния образ на Едуардс, лутащ се из огледалните стаи.

— Може ли да излезе?

Елия поклати глава:

— Истинският огледален лабиринт има вход, но няма изход.

Лобо подсвирна впечатлено:

— Значи, ще се лута там вечно?

— Да. Докато нещо не го открие.

Лобо я погледна въпросително.

— Огледалният лабиринт е необикновено място — обясни Елия. — Вътре възникват всякакви неочаквани неща. Но човек не може да се лута в лабиринта вечно.

— Ами ако Елена и другият мъж също попаднат в лабиринта?

— Някои събития не могат да се предотвратят. Ако някой от тях или и двамата влязат в лабиринта, можем само да кажем, че такава им е била съдбата.

— Много си строга — отбеляза Лобо с нотка на възхищение в гласа.

— Строга, но справедлива. А сега, приятелю, дай да си поделим парите.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.